Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2026/866

20.4.2026

BESLUIT (EU) 2026/866 VAN DE COMMISSIE

van 27 maart 2026

betreffende de aanvang van het gedetailleerde onderzoek van bepaalde prestatiedoelstellingen in het herziene ontwerpprestatieplan van het functionele luchtruimblok voor de vierde referentieperiode dat door Zwitserland is ingediend overeenkomstig Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2026) 2002)

(Slechts de tekst in de Duitse, de Franse en de Italiaanse taal is authentiek)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien de Overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat ([1]),

Gezien Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 tot vaststelling van het kader voor de totstandbrenging van het gemeenschappelijke Europese luchtruim (de kaderverordening) ([2]), en met name artikel 11, lid 3, punt c), tweede alinea,

Gezien Verordening (EU) 2024/2803 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2024 inzake de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk Europees luchtruim ([3]), en met name artikel 58, lid 3,

Gezien Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 van de Commissie van 11 februari 2019 tot vaststelling van een prestatie- en heffingsregeling in het gemeenschappelijk Europees luchtruim en tot intrekking van Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 390/2013 en (EU) nr. 391/2013 ([4]), en met name artikel 15, leden 1 en 3,

Overwegende hetgeen volgt:

ALGEMENE OVERWEGINGEN

(1) Krachtens artikel 11 van Verordening (EG) nr. 549/2004 moeten de lidstaten, op nationaal niveau of op het niveau van functionele luchtruimblokken (FAB's), plannen opstellen met bindende prestatiedoelstellingen voor elke referentieperiode van de prestatie- en heffingsregeling voor luchtvaartnavigatiediensten en netwerkfuncties. Die plannen moeten lokale prestatiedoelstellingen bevatten die verenigbaar zijn met de Uniewijde prestatiedoelstellingen voor de betrokken referentieperiode.

(2) Op 12 juni 2024 heeft de Commissie Uniewijde prestatiedoelstellingen vastgesteld voor de vierde referentieperiode (RP4, 2025-2029). Die Uniewijde prestatiedoelstellingen zijn vastgesteld in Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1688 van de Commissie ([5]).

(3) Op 1 oktober 2024 hebben België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en Zwitserland (de "FABEC-landen") bij de Commissie een ontwerpprestatieplan voor RP4 ingediend dat gezamenlijk is vastgesteld op het niveau van het functionele luchtruimblok Europe Central ("FABEC"). Na controle van de volledigheid van dat ontwerpprestatieplan door de Commissie hebben de FABEC-landen op 15 november 2024 een geactualiseerd ontwerpprestatieplan ingediend ("het FABEC-ontwerpprestatieplan").

(4) De Commissie heeft vastgesteld dat de in het FABEC-ontwerpprestatieplan opgenomen prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie voor de en-routeheffingszones van België en Luxemburg, Duitsland, Nederland en Zwitserland niet voldoen aan de beoordelingscriteria die zijn vastgesteld in punt 1 van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 en dus niet verenigbaar zijn met de Uniewijde prestatiedoelstellingen voor RP4.

([1]) PB L 114 van 30.4.2002, blz. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/309(2)/oj.
([2]) PB L 96 van 31.3.2004, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([3]) PB L, 2024/2803, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([4]) PB L 56 van 25.2.2019, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([5]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1688 van de Commissie van 12 juni 2024 tot vaststelling van Uniewijde prestatiedoelstellingen voor het netwerk voor luchtverkeersbeheer voor de vierde referentieperiode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2029 (PB L, 2024/1688, 17.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(5) Daarom heeft de Commissie op 16 mei 2025 België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/1040 van de Commissie ([6]) in kennis gesteld van de bevindingen met betrekking tot de onverenigbaarheid van de in overweging 4 bedoelde prestatiedoelstellingen, terwijl Zwitserland bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/1039 van de Commissie ([7]) van die bevindingen in kennis is gesteld. In die besluiten heeft de Commissie aanbevelingen gedaan aan de FABEC-landen om ervoor te zorgen dat hun prestatiedoelstellingen verenigbaar zijn met de Uniewijde prestatiedoelstellingen voor RP4.

(6) Op 14 augustus 2025 hebben de FABEC-landen een herzien FABEC-ontwerpprestatieplan voor RP4 ter beoordeling voorgelegd aan de Commissie. Na controle van de volledigheid van dat plan hebben België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en Zwitserland een op 17 oktober 2025 een geactualiseerde versie van het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan (het "herziene FABEC-ontwerpprestatieplan") ingediend.

(7) Overeenkomstig artikel 15, lid 1, van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 heeft de Commissie de verenigbaarheid van de lokale prestatiedoelstellingen in het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan beoordeeld op basis van de criteria die zijn vastgesteld in punt 1 van bijlage IV bij die Uitvoeringsverordening, en rekening houdende met lokale omstandigheden, voor zover relevant.

(8) In dit besluit zet de Commissie haar twijfels uiteen over de verenigbaarheid met de Uniewijde doelstellingen van de herziene prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie van Zwitserland die zijn opgenomen in het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan. Tegelijkertijd heeft de Commissie de EU-lidstaten die deel uitmaken van het FABEC afzonderlijk in kennis gesteld van de twijfels over de verenigbaarheid van de herziene prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie van Nederland met de Uniewijde doelstellingen.

(9) De prestatiebeoordelingsraad (PBR), die de Commissie bijstaat bij de uitvoering van de prestatie- en heffingsregelingen overeenkomstig artikel 13, lid 2, van Verordening (EU) 2024/2803, heeft bij de Commissie zijn advies ingediend over de verenigbaarheid van de prestatiedoelstellingen in het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan met de Uniewijde prestatiedoelstellingen. De bevindingen in dit besluit zijn gebaseerd op de gedetailleerde technische beoordeling in het PBR-advies ([8]).

REDENEN VOOR HET INLEIDEN VAN EEN GRONDIG ONDERZOEK

(10) Het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan bevat herziene prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie de en-routeheffingszone van Zwitserland, samen met geactualiseerde basiswaarden voor de bepaalde eenheidskosten voor de jaren 2019 en 2024. In de onderstaande tabel worden de herziene prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie en de basiswaarden vergeleken met de overeenkomstige cijfers in het FABEC-ontwerpprestatieplan dat in 2024 is ingediend.

([6]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/1040 van de Commissie van 16 mei 2025 inzake de onverenigbaarheid van bepaalde prestatiedoelstellingen in de krachtens Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad door België, Denemarken, Duitsland, Estland, Ierland, Griekenland, Frankrijk, Letland, Luxemburg, Nederland en Slowakije ingediende ontwerpen van nationale plannen of plannen voor functionele luchtruimblokken met de Uniewijde prestatiedoelstellingen voor de vierde referentieperiode van de prestatie- en heffingsregeling voor het gemeenschappelijk Europees luchtruim (PB L, 2025/1040, 23.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1040/oj).

([7]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/1039 van de Commissie van 16 mei 2025 inzake de onverenigbaarheid van bepaalde prestatiedoelstellingen in het overeenkomstig Verordening (EG) nr. 549/2004 van het Europees Parlement en de Raad door Zwitserland ingediende ontwerpprestatieplan met de EU-wijde prestatiedoelstellingen voor de vierde referentieperiode van de prestatie- en heffingsregeling voor het gemeenschappelijk Europees luchtruim (PB L, 2025/1039, 23.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1039/oj).

([8]) PBR-advies nr. 1-2026 over de beoordeling van de herziene ontwerpprestatieplannen voor de vierde referentieperiode (RP4), 28 januari 2026.

En-routeheffingszone van Zwitserland	2019 basiswaarde	2024 basiswaarde	2025	2026	2027	2028	2029
Initiële kostenefficiëntiedoelstellingen (in het in 2024 ingediende FABEC-ontwerpprestatieplan), uitgedrukt als bepaalde eenheidskosten (in reële termen, in prijzen van 2022)	110,08 CHF	124,74 CHF	131,82 CHF	133,17 CHF	131,03 CHF	128,63 CHF	129,42 CHF
	109,54 EUR	124,13 EUR	131,17 EUR	132,51 EUR	130,39 EUR	128,00 EUR	128,79 EUR
Herziene kostenefficiëntiedoelstellingen (in het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan), uitgedrukt als bepaalde eenheidskosten (in reële termen, in prijzen van 2022)	**109,47 CHF**	**129,67 CHF**	**135,41 CHF**	**136,48 CHF**	**133,56 CHF**	**130,38 CHF**	**122,05 CHF**
	108,93 EUR	129,03 EUR	134,75 EUR	135,81 EUR	132,90 EUR	129,74 EUR	121,45 EUR
Verschil	– 0,6 %	+ 4,0 %	+ 2,7 %	+ 2,5 %	+ 1,9 %	+ 1,4 %	– 5,7 %

(11) De Commissie merkt op dat Zwitserland een verbeterde prestatiedoelstelling inzake kostenefficiëntie voor het jaar 2029 heeft vastgesteld, terwijl de prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie voor de jaren 2025, 2026, 2027 en 2028 naar boven zijn herzien, wat wijst op een verslechtering ten opzichte van het in 2024 ingediende FABEC-ontwerpprestatieplan.

(12) De actualisering van de verkeersprognose voor de heffingszone, in overeenstemming met de STATFOR-basisverkeersprognose van Eurocontrol van februari 2025, had een aanzienlijk negatief effect op de kostenefficiëntiedoelstellingen voor elk jaar van RP4. De herziene verkeersaannames voor de heffingszone van Zwitserland zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

En-routeheffingszone van Zwitserland	2025	2026	2027	2028	2029
Initiële verkeersprognose (opgenomen in het in 2024 ingediende ontwerpprestatieplan), uitgedrukt in duizenden en-routediensteenheden	*1 930*	*1 976*	*2 022*	*2 075*	*2 114*
Geactualiseerde verkeersprognose (opgenomen in het herziene ontwerpprestatieplan), uitgedrukt in duizenden en-routediensteenheden	**1 884**	**1 942**	**1 979**	**2 022**	**2 052**
Verschil	– 2,4 %	– 1,8 %	– 2,1 %	– 2,5 %	– 2,9 %

(13) De bepaalde kosten voor de heffingszone zijn daarentegen in reële termen licht verhoogd voor de jaren 2025 en 2026, terwijl zij voor de jaren 2027 tot en met 2029 naar beneden zijn bijgesteld. Voor het jaar 2029 wordt een aanzienlijke daling van 8,4 % ten opzichte van het ontwerpprestatieplan waargenomen. De onderstaande tabel bevat de herziene bepaalde kosten voor RP4, uitgedrukt in reële termen, in prijzen van 2022, in vergelijking met de bepaalde kosten in het in 2024 ingediende FABEC-ontwerpprestatieplan.

En-routeheffingszone van Zwitserland	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Initiële bepaalde kosten in reële termen, in prijzen van 2022 (opgenomen in het in 2024 ingediende ontwerpprestatieplan)	*254 miljoen CHF*	*263 miljoen CHF*	*265 miljoen CHF*	*267 miljoen CHF*	*274 miljoen CHF*
	253 miljoen EUR	*262 miljoen EUR*	*264 miljoen EUR*	*266 miljoen EUR*	*272 miljoen EUR*
Herziene bepaalde kosten in reële termen, in prijzen van 2022 (opgenomen in het herziene ontwerpprestatieplan)	**255 miljoen CHF**	**265 miljoen CHF**	**264 miljoen CHF**	**264 miljoen CHF**	**250 miljoen CHF**
	254 miljoen EUR	264 miljoen EUR	263 miljoen EUR	262 miljoen EUR	249 miljoen EUR
Verschil	+ 0,3 %	+ 0,7 %	– 0,2 %	– 1,2 %	– 8,4 %

(14) De Commissie merkt op dat de inflatieprognose voor RP4 voor Zwitserland in het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan naar beneden is herzien in vergelijking met het FABEC-ontwerpprestatieplan. Daarom leiden de herziene bepaalde kosten in reële termen, zoals gepresenteerd in overweging 13, tot een verlaging van de bepaalde kosten, uitgedrukt in nominale termen, voor elk jaar van RP4, met inbegrip van de jaren 2025 en 2026, waarvoor de bepaalde kosten in reële termen hoger zijn dan in het ontwerpprestatieplan.

(15) De Commissie heeft de verenigbaarheid van de herziene kostenefficiëntiedoelstellingen die zijn voorgesteld voor de en-routeheffingszone van Zwitserland beoordeeld op basis van de criteria van punt 1.4, a), b) en c), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317.

(16) Met betrekking tot het criterium dat is vastgesteld in punt 1.4, a), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317, merkt de Commissie op dat de tendens van de bepaalde en-route-eenheidskosten op het niveau van de heffingszone, namelijk – 1,2 % in de loop van RP4, in de lijn ligt van de Uniewijde tendens van – 1,2 in diezelfde periode, onder voorbehoud van verdere evaluatie en verificatie door de Commissie van de door Zwitserland toegepaste aanpassingen van zijn basiswaarde voor de bepaalde eenheidskosten met betrekking tot het jaar 2024 ("basiswaarde voor 2024").

(17) Met betrekking tot het criterium dat is vastgesteld in punt 1.4, b), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317, merkt de Commissie op dat de langetermijntendens van de bepaalde en-route-eenheidskosten op het niveau van de heffingszone in de derde referentieperiode (RP3) en RP4, namelijk + 1,2 %, slechter is dan de Uniewijde langetermijntendens van – 1,0 % in diezelfde periode.

(18) Met betrekking tot het criterium dat is vastgesteld in punt 1.4, c), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317, merkt de Commissie op dat de basiswaarde van Zwitserland voor 2024, namelijk 129,03 EUR, uitgedrukt in EUR2022, 52,6 % hoger is dan de gemiddelde basiswaarde (84,53 EUR, in reële termen, in EUR2022) van de in artikel 7, punt e), van Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1688 vastgestelde vergelijkingsgroep. Bovendien is de Commissie, zoals aangegeven in overweging 16, van mening dat de aanpassingen van de basiswaarde voor 2024 verder moeten worden geëvalueerd en geverifieerd.

(19) Wat het in overweging 18 bedoelde beoordelingscriterium betreft, is Zwitserland van mening dat rekening moet worden gehouden met de waargenomen verschillen in koopkrachtpariteit en complexiteit van het luchtruim tussen de landen van de vergelijkingsgroep. De PBR heeft in dit stadium echter geen conclusies kunnen trekken over de effecten daarvan op de kostenbasis van de betrokken verleners van luchtvaartnavigatiediensten (ANSP's). Er is een meer gedetailleerde analyse nodig om het effect te beoordelen van verschillen in koopkrachtpariteit, variaties in de complexiteit van het luchtruim en van alle andere operationele of economische factoren die aanzienlijke gevolgen hebben voor de vergelijkbaarheid van de verleners van luchtvaartnavigatiediensten in de in artikel 7, punt e), van Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1688 vastgestelde vergelijkingsgroep.

(20) Voorts heeft de Commissie onderzocht of de in de overwegingen 17 en 18 bedoelde afwijkingen noodzakelijk en evenredig kunnen worden geacht overeenkomstig punt 1.4, d), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317. Daarom heeft de Commissie beoordeeld of de waargenomen afwijking van de Uniewijde langetermijntendens van de bepaalde eenheidskosten, als bedoeld in overweging 17, uitsluitend te wijten is aan aanvullende bepaalde kosten in verband met maatregelen die nodig zijn om de prestatiedoelstellingen op het prestatiekerngebied capaciteit te bereiken of aan herstructureringskosten in de zin van artikel 2, punt 18), van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317.

(21) De PBR heeft het geraamde verschil berekend tussen de door Zwitserland in het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan vastgestelde bepaalde kosten voor RP4 en de bepaalde kosten die nodig zouden zijn om te voldoen aan de Uniewijde langetermijntendens van de bepaalde eenheidskosten voor RP3 en RP4 samen. Op basis van de bevindingen van de PBR zijn de door Zwitserland voorgestelde totale bepaalde kosten voor RP4 ongeveer 289,5 miljoen EUR in EUR2022 hoger dan het niveau dat nodig is om te voldoen aan de Uniewijde langetermijntendens van de bepaalde eenheidskosten, wat neerkomt op een gemiddeld jaarlijks verschil van 57,9 miljoen EUR in EUR2022.

(22) Met betrekking tot het criterium van punt 1.4, d), i), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 merkt de Commissie op dat Zwitserland in het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan verwijst naar aanvullende bepaalde kosten die tijdens RP4 zijn gemaakt door de verlener van luchtvaartnavigatiediensten "Skyguide" met betrekking tot maatregelen voor het bereiken van capaciteitsdoelstellingen ("capaciteitsmaatregelen").

(23) Zwitserland benadrukt in het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan dat Skyguide diensten verleent in een zeer complex luchtruim en een voortrekkersrol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van technologische en operationele oplossingen om de verlening van luchtvaartnavigatiediensten te verbeteren. De innovatieve inspanningen van Skyguide hadden met name tot doel de verlening van luchtvaartnavigatiediensten te digitaliseren en te transformeren door middel van het zogenaamde "Virtual Centre Programme", dat ook in RP4 verder wordt uitgevoerd.

(24) Zwitserland geeft aan dat Skyguide zich in de loop van RP4 in de eerste plaats zal focussen op het waarborgen van een toereikend aantal luchtverkeersleiders (ATCO's) om de lokale capaciteitsdoelstellingen te halen. Ten tweede zal Skyguide, parallel aan de moderniseringsinspanningen in het kader van het Virtual Centre Programme, werken aan het versterken van de veerkracht van zijn bestaande technologieën, processen en infrastructuur. Skyguide is met name van plan meer middelen toe te wijzen voor het onderhoud van zijn oude uitrusting en infrastructuur, als reactie op technische problemen tijdens RP3.

(25) Zwitserland wijst erop dat de geplande capaciteitsmaatregelen noodzakelijk zijn om de lokale capaciteitsdoelstellingen te halen. Volgens Zwitserland zou het beperken of uitstellen van die maatregelen leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de diensten in het Zwitserse luchtruim.

(26) De Commissie merkt op dat Zwitserland in het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan vijf capaciteitsmaatregelen heeft gepresenteerd en gekwantificeerd. Tijdens RP4 als geheel lopen de bepaalde kosten van de door Zwitserland voorgestelde capaciteitsmaatregelen op tot 218,8 miljoen CHF, uitgedrukt in reële termen, in prijzen van 2022 (217,7 miljoen EUR in EUR2022). Die capaciteitsmaatregelen werden reeds in detail uiteengezet in het in 2024 ingediende FABEC-ontwerpprestatieplan. In het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan zijn de voor die maatregelen gerapporteerde kosten echter aanzienlijk naar boven bijgesteld.

(27) De Commissie heeft eerst de volgende door Zwitserland gerapporteerde capaciteitsmaatregelen met betrekking tot Skyguide onderzocht en geanalyseerd:

— opleiding en indienstname van extra luchtverkeersleiders (ATCO's) om het stijgende verkeersniveau te beheren en de geplande pensioneringen die tijdens RP4 worden verwacht, op te vangen ("maatregelen 1 en 2");

— uitvoering en ontwikkeling van instrumenten en procedures voor het beheer van de bedrijfscontinuïteit, om de veerkracht te vergroten ("maatregel 3");

— investeringen in locatieonafhankelijke ATM-activiteiten ("maatregel 4");

— de inzet van verschillende instrumenten voor de optimalisering van het beheer van de luchtverkeersstromen van en naar luchthavens ("maatregel 5").

(28) Maatregelen 1 en 2 omvatten de opleiding en indienstname door Skyguide van nieuwe ATCO's, zowel om het totale aantal operationele ATCO's in de luchtverkeersleidingscentra van Zürich en Genève te verhogen als om de ATCO's te vervangen die tijdens RP4 met pensioen gaan. Ten gevolge van de acties die gepland zijn in het kader van maatregelen 1 en 2 zal het aantal ATCO's voor en-routesectoren in de luchtverkeersleidingscentra van Zürich en Genève naar verwachting toenemen van ongeveer 198 voltijdequivalenten (vte) in 2024 tot ongeveer 219 vte in 2029, wat neerkomt op een aanzienlijke toename met 21 vte in de loop van RP4.

(29) Zwitserland wijst erop dat de indienstname van extra ATCO's, zoals voorgesteld in het kader van maatregelen 1 en 2, van essentieel belang is om de verwachte groei van het verkeer in de loop van RP4 op te vangen. Zwitserland legt met name uit dat de beschikbaarheid van een groter aantal ATCO's Skyguide in staat zal stellen extra sectoren te openen en zo de capaciteit en flexibiliteit zal bieden die nodig zijn om de piekverkeersvraag te beheren.

(30) Maatregelen 1 en 2 samen zullen in totaal 154,0 miljoen CHF kosten in nominale termen in de loop van RP4.

(31) Maatregel 3 heeft tot doel de veerkracht van de activiteiten van Skyguide te versterken om een snel herstel van kritieke systemen en diensten mogelijk te maken in het geval van onvoorziene technische verstoringen. Zwitserland legt uit dat maatregel 3 zal leiden tot extra redundantie en noodoplossingen ter ondersteuning van de operationele bedrijfscontinuïteit en de veerkracht van systemen, infrastructuur en faciliteiten.

(32) Zwitserland heeft voor maatregel 3 een totale kostprijs van ongeveer 30,2 miljoen CHF in nominale termen gedurende RP4 gerapporteerd.

(33) Maatregel 4 omvat de voortdurende inspanningen van Skyguide om over te stappen op locatieonafhankelijke ATM-operaties door middel van de uitvoering van het in overweging 23 bedoelde Virtual Centre Programme. Het doel is dat Skyguide, als gevolg van de geplande technische verbeteringen van het luchtverkeersbeheersysteem, elke vlucht in het Zwitserse luchtruim kan leiden vanuit een van de twee luchtverkeersleidingscentra (Zürich en Genève), waardoor een grotere capaciteit, flexibiliteit en efficiëntie van de luchtvaartnavigatiediensten mogelijk wordt. In het kader van maatregel 4 streeft Skyguide er ook naar de werklast van ATCO's te verminderen door middel van meer automatisering, en betere instrumenten en processen voor luchtverkeersstroom- en capaciteitsbeheer uit te rollen. De totale kosten van maatregel 4 bedragen 42,4 miljoen CHF, in nominale termen, gedurende RP4 in zijn geheel.

(34) In het kader van maatregel 5 beroept Zwitserland zich op kosten in verband met verschillende initiatieven en instrumenten voor de optimalisering van het beheer van de luchtverkeersstromen van en naar luchthavens. Volgens Zwitserland hebben de in het kader van maatregel 5 voorgestelde acties tot doel de baanactiviteiten te optimaliseren en de efficiëntie te verhogen. Zwitserland rapporteert in het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan een totale kostprijs van 1,5 miljoen CHF in nominale termen tijdens RP4 voor maatregel 5.

(35) De Commissie merkt op dat de door Zwitserland in het kader van maatregel 5 voorgestelde acties grotendeels betrekking hebben op de verlening van luchtvaartnavigatiediensten op luchtvaartterreinen. Aangezien de kosten van dergelijke diensten buiten het toepassingsgebied van de en-routekostenbasis vallen, mogen dergelijke kosten niet worden ingeroepen om een afwijking van de Uniewijde kostenefficiëntiedoelstellingen voor en-routediensten te rechtvaardigen. De Commissie is van mening dat nadere informatie nodig is over de kosten die Zwitserland in het kader van maatregel 5 heeft gerapporteerd, met name wat betreft de verdeling ervan tussen en-route- en terminalluchtvaartnavigatiediensten.

(36) Over het geheel genomen zijn de capaciteitsmaatregelen die Zwitserland inroept om de afwijking van de Uniewijde langetermijntendens van de bepaalde eenheidskosten te rechtvaardigen, aanzienlijk, zowel wat de omvang als wat de financiële gevolgen betreft. Er is een meer gedetailleerde analyse van die capaciteitsmaatregelen nodig om het toepassingsgebied, de kosten en de evenredigheid ervan te beoordelen met het oog op de verwezenlijking van de capaciteitsdoelstellingen.

(37) Onverminderd het resultaat van de in overweging 36 bedoelde verdere analyse is het niettemin duidelijk dat de door Zwitserland gerapporteerde extra kosten voor de in de overwegingen 22 tot en met 36 bedoelde capaciteitsmaatregelen de waargenomen gemiddelde jaarlijkse afwijking van de in overweging 17 bedoelde Uniewijde langetermijntendens op het gebied van kostenefficiëntie, slechts gedeeltelijk rechtvaardigen. Die afwijking kan dus niet uitsluitend worden toegeschreven aan de extra bepaalde kosten voor de voorgestelde capaciteitsmaatregelen, ongeacht of die maatregelen in hun geheel als noodzakelijk en evenredig kunnen worden beschouwd met het oog op het bereiken van de lokale capaciteitsdoelstellingen.

(38) Zwitserland voldoet derhalve niet aan het criterium van punt 1.4, d), i), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317.

(39) Met betrekking tot het criterium van punt 1.4, d), ii), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317, volstaat het te vermelden dat Zwitserland in het ontwerpprestatieplan geen herstructureringsmaatregelen heeft gepresenteerd die een afwijking van de Uniewijde tendens van de bepaalde eenheidskosten of van de Uniewijde langetermijntendens van de bepaalde eenheidskosten zouden rechtvaardigen. Zwitserland voldoet derhalve niet aan het criterium van punt 1.4, d), ii).

CONCLUSIES

(40) Bij wijze van conclusie merkt de Commissie op dat Zwitserland in het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan onvoldoende gevolg heeft gegeven aan de aanbevelingen van artikel 2 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/1039 met betrekking tot de prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie voor zijn en-routeheffingszone.

(41) De Commissie merkt met name op dat de door Zwitserland voorgestelde herziene prestatiedoelstellingen op het gebied van kostenefficiëntie niet in overeenstemming zijn met de Uniewijde langetermijntendens van de bepaalde eenheidskosten. De Commissie merkt ook op dat de bepaalde kosten voor de heffingszone van Zwitserland niet in voldoende mate zijn verlaagd om te zorgen voor verenigbaarheid met de EU-wijde prestatiedoelstellingen. Zoals aangegeven in overwegingen 16 en 18 is de Commissie bovendien van mening dat de door Zwitserland toegepaste aanpassingen van zijn basiswaarde voor 2024 verder moeten worden geëvalueerd en geverifieerd.

(42) Ten slotte heeft de Commissie op basis van de elementen en motiveringen in het FABEC-ontwerpprestatieplan niet vastgesteld dat de afwijking van de Uniewijde langetermijntendens van de bepaalde eenheidskosten uitsluitend kon worden toegeschreven aan extra kosten die zijn gemaakt voor het bereiken van de lokale capaciteitsprestatiedoelstellingen. Er zou nadere informatie en analyse nodig zijn om de andere operationele en economische overwegingen te onderzoeken die Zwitserland heeft ingeroepen om de in de overwegingen 17 en 18 uiteengezette afwijkingen van de beoordelingscriteria in bijlage IV, punt 1.4, b) en c), van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 te rechtvaardigen.

(43) Op basis van de bevindingen in de overwegingen 14 tot en met 42 is de Commissie in dit stadium van de beoordeling van het herziene FABEC-ontwerpprestatieplan dan ook van oordeel dat er twijfel blijft bestaan over de verenigbaarheid van de door Zwitserland voorgestelde herziene prestatiedoelstellingen op het gebied van kostenefficiëntie.

(44) De Commissie heeft daarom besloten te beginnen met het in artikel 15, lid 3, van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 bedoelde gedetailleerde onderzoek van de prestatiedoelstellingen op het gebied van kostenefficiëntie voor de en-routeheffingszone van Zwitserland,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De volgende prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie die zijn voorgesteld voor de en-routeheffingszone van Zwitserland, opgenomen in het herziene ontwerpprestatieplan voor RP4 van het functionele luchtruimblok Europe Central, geven aanleiding tot twijfels over de verenigbaarheid ervan met de Uniewijde prestatiedoelstellingen:

En-routeheffingszone van Zwitserland	**2019 basiswaarde**	**2024 basiswaarde**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Herziene prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie, uitgedrukt als bepaalde eenheidskosten (in reële termen, in prijzen van 2022)	**109,47 CHF**	**129,67 CHF**	**135,41 CHF**	**136,48 CHF**	**133,56 CHF**	**130,38 CHF**	**122,05 CHF**
	108,93 EUR	129,03 EUR	134,75 EUR	135,81 EUR	132,90 EUR	129,74 EUR	121,45 EUR

Artikel 2

1. De in artikel 15, lid 3, van Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 bedoelde gedetailleerde onderzoeksprocedure wordt hierbij ingeleid met betrekking tot de in artikel 1 bedoelde prestatiedoelstellingen inzake kostenefficiëntie.

2. Ter ondersteuning van de verdere beoordeling van de in artikel 1 bedoelde prestatiedoelstellingen verstrekt Zwitserland op verzoek van de Commissie relevante aanvullende gegevens en informatie met betrekking tot de in de bijlage bij dit besluit vermelde elementen.

Artikel 3

Dit besluit is gericht tot de Zwitserse Bondsstaat.

Gedaan te Brussel, 27 maart 2026.

Voor de Commissie
Apostolos TZITZIKOSTAS
Lid van de Commissie

BIJLAGE

NIET-UITPUTTENDE LIJST VAN ELEMENTEN VOOR VERDERE ANALYSE MET BETREKKING TOT DE PRESTATIEDOELSTELLINGEN INZAKE KOSTENEFFICIËNTIE VOOR DE EN-ROUTEHEFFINGSZONE VAN ZWITSERLAND

1) Bepaalde kosten voor de vierde referentieperiode (RP4), met bijzondere aandacht voor de komende kalenderjaren 2027, 2028 en 2029, met inbegrip van de gedetailleerde aannames en parameters die ten grondslag liggen aan die bepaalde kosten voor elke entiteit binnen het toepassingsgebied van de heffingszone

2) Aanpassingen van de basiswaarden van de bepaalde eenheidskosten voor de jaren 2019 en 2024

3) Meest recente beschikbare werkelijke kosten die voor het jaar 2025 zijn geregistreerd voor elke entiteit binnen het toepassingsgebied van de heffingszone

4) Verkeersaannames die zijn gebruikt in het herziene ontwerpprestatieplan en de meest recente beschikbare informatie over de voorspelde verkeersontwikkeling in de loop van RP4 voor de heffingszone

5) Maatregelen waarop Zwitserland zich beroept om de waargenomen afwijkingen van de Uniewijde kostenefficiëntietendensen te rechtvaardigen op grond van extra kosten voor het bereiken van de capaciteitsprestatiedoelstellingen, en stimuleringsregelingen in verband met die capaciteitsdoelstellingen

6) Lokale omstandigheden die een afwijking van de beoordelingscriteria van punt 1.4, a), b) en c), van bijlage IV bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/317 kunnen rechtvaardigen